

S.D. bu yayınımda,

- Haber bültenimizden sonra,
- Radyomuza gelen mektuplar köşemizi ve
- Savaş Üstüngelin Sovyetler Birliğini tanıtan
" Güneşli Dünya" kitabından " Cicankeşi" bölümü
diliyeceksiniz.

Önce haberler,

TKP'nin SESİ:

12.10.1972 Nec.

HABERLER:

Cuntacı paşaların, faşist Melen hükümetinin, anarşi diyerek, komünizm tehlikesi diyerek, iki ay daha uzattıkları sıkıyönetim terörünü, işçi sınıfına, emekçi yığınlarına karşı yönelttiği bugünlerde daha açık seçik ortaya çıktı. İşçi, emekçi düşmanı iktidar, kuşa çevrilen işçi haklarına karşı yeni bir saldırı hazırlığı içinde bulunuyor. Başbakan Melen, geçenlerde, Senato kürsüsünden işçi üretlerinin dondurulacağını, tarım ürünlerinin alım fiyatlarının arttırılmıyacağını, küçük memur ve esnafın isteklerinin yerine getirilemeyeceğini söyledi.

Ardından, 11 Ekimde, Sunay, Melen, ^{ve cuntacı} paşalar, Karadeniz Ereğlisine gittiler. Sıkı polis tedbirlerinin alındığı Ereğli Demir-Çelik işletmesinde sözümona incelemelerde bulunduktan sonra, ^{da} ~~33333~~ toplayabildikleri işçiler önünde konuşmalar yaptılar. "elen, Sıkıyönetim terörünü

haklı göstermek için yine "anarşiden", "uluslararası komünizm tehli"
 kesinden", komplolardan" bol bol söz etti. Ve konuşmasının sonunda
 faşist biçimi ^{iktidarın} idarenin başı Melen, ekonomik durumun hiç te iç açıcı
 olmadığını, tasarlanan vergilerin toplanamadığını ve bundan ötürü de
 bütçe açığının 8 milyar liranın çok üstünde olacağını ^{ortaya attı} iddia etti.
 İşçilerin, "yeni fedakârlıklara katlanmalarını" isteyen Sunay ve Mele
 işçi ücretlerinin dondurulacağını söylediler.

^{Acaba} Askeri terör ⁿⁱⁿ idaresi ⁿⁱⁿ başları ~~neden~~ Karadeniz bölgesine, Ereğli,
 gibi bir işçi merkezine ⁿⁱⁿ gittiler? Bunun birkaç sebebi var. Amerikan
 "Kopers" şirketinin ⁿⁱⁿ hakim olduğu bu işletmemizde işçiler ve sendika
 yeni toplu iş sözleşmesi imzalanması, ücretlerin arttırılması ve
 baskılara son verilmesi için uzun zamandan beri çetin bir mücadele
 veriyorlar. ^{Ayrıca} Ereğli Demir Çelik İşletmesinin genişletilmesi ^{işletmesi} bahanesiy-
 le, bu işletmenin yabancı sermayenin, amerikan tekellerinin bir

soygun alanı haline getirilmesi uğrunda tezgâhlanan oyunlar işçiler arasında sert bir tepki yarattı. ^{Ereğli Kömür} ~~Songurdağ~~ ocaklarında çalışan 55 bin işçi, Sendikanın kararı üzerine grev hazırlıklarına başladı. İşçiler, ücretlerin ⁱⁿ arttırılması, çalışma şartlarının iyileştirilmesi talebi ve yeni toplu iş sözleşmesi imzalanması isteğiyle ^{19r} ortaya çıktılar. Kömür işletmelerini, soyguncu özel sektöre devretme hazırlığı içinde bulunan Enerji ve Tabii kaynaklar bakanlığı ve Kömür ^m işletmeleri idaresi, işçilerin bu ~~haklı~~ isteklerini reddettiler. Bunun üzerine sendika grev kararı almak zorunda kaldı.

"emleketin bu bölgesinde yığinsal bir işçi direnişi hazırlıkları başlayınca, cuntacı paşalar, Melen, Sunay, Sıkıyönetim idarecileri, ⁱ bir yandan açık tehditlerle, ^{la} diğer yandan çeşitli demagojilerle işçileri yatıştırma taktiğine başvurdular. Fakat, cuntacıların bu taktiği de

sökmedi. ~~Maden~~ ^{üzerine} İşçilerinin direktmesi ~~karşısında~~ Maden İşçileri Sendikaları Federasyonu, yayınladığı bildiride şöyle dedi: "yeraltında en kötü şartlar altında, her gün ölüm tehlikesiyle karşı karşıya bulunan 55 bin maden işçisi, haklarının alınması uğrunda ^{saraya} kararlıdır. İşçi ⁿⁱⁿ ~~sesi~~ bol bol vaatlere karnı toktur. İşçi talepleri tam olarak verilmediği takdirde greve gidilecektir." *Maden işte çalışan 55 bin işçinin grevi salt günü 300 işçinin Karaden maden ocaklarına işmeyisi ile*
Burası TKP'nin SESİ! S.D. Haberlerimizi okumaya devam ediyorumuz.

S.D., Geçtiğimiz hafta, Yol-İş Sendikasına bağlı 53 bin işçinin zaferiyle sonuçlanan büyük grevin ⁿⁱ ~~ve~~ yeni yeni işçi grevleri, direnişler izledi. Koç-Holding'e ait Siahtarağa Demir-Döküm fabrikasında çalışan 2 bin 200 işçi, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının tehditlerine, patronun kışkırtmalarına, grev kırıcılığına rağmen, büyük bir

danışma içinde devam ediyor. İşçiler, saat ücretlerine 2 lira ^{zam} ve ikramiye olarak da 3 lira istemekte, yeni sosyal hakların sağlanması için müadele etmektedirler.

Kadıncık'ta ^{ki} Hidro-Elektrik santrali inşaatı işçileri, İsveçli firmanın, yeni toplu iş sözleşmesine yanışmaması üzerine greve başladılar. İşçiler, yabancı firmanın, önceden vadettiği ^ücreti vermediğini işyerinde sağlık tedbirleri almadığını, işçilere hiç bir sosyal hak tanımadığını bildirmişler ve greve, istekleri kabul edilinceye kadar devam edeceklerini açıklamışlardır.

Tez-Büro iş sendikasının, Sümerbanka ait 217 Alım-satım merkezinde aldığı grev kararı kademeli olarak uygulanmaya başlamıştır. Bilindiği gibi bu karar, Sendika ile Sümerbank yöneticileri arasında, toplu iş sözleşmesi konusunda bir süreden beri yürütülen görüşmelerin çıkmaza girmesi sonucunda alınmıştı. Bir devlet teşekkülü olan

Sümerbank, işçi isteklerini reddederken, özel sektöre ^{yüz} milyonlarca ^{tutarında} kredi vermeyi kararlaştırmıştır.

Yol-Su ve Elektrik ^{işleri} Sekinci Bölge ^{hük} Müdürlüğü, 94 işçiyi işten ^{masa üzerine} çıkarmıştır. ^{çıkarılan ve} İşten ~~çıkartılan~~ açlığa mahkûm edilen işçiler aileleriyle birlikte/Ankaraya gelerek başbakanlık önünde ^{bir} protesto gösteri ^{si} yapacaklarını açıklamışlardır. TES-İş sendikası tarafından düzenlenen bu gösterinin ~~yapılması~~ için Sıkıyönetim komutanlığından izin istenmiştir.

İstanbul'da, Merter Sitesinde gecekonduları yıkılan 500 kadar işçi ailesi bir haftadan beri sokak ortasında oturmaktadır. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı bu yoksul aileleri başka yere ^{sürmeye} ~~sığın~~ etmeye kalkışmıştır. Perişan edilen 500 aileyi kovmaya gelen polis ve jandar ^{ile işçiler} ~~ma~~ arasında kanlı bir çatışma olmuş, polis ^{ler} ~~1000~~ yaşlı kadınları ve çocukları yerlerde sürüklemişlerdir. Gecekondu sakini ^{emekşiler} ~~halkı~~ polisin bu gaddarlığını nefretle izlemiştir ^{ler}.

B. TKP

7

Burası TKP'nin SESİ! S.D. haberlerimizi okumaya devam ediyoruz.

Emekçi halkımızın lokmasına göz diken, işçi ücretlerini dondurma-
ya kalkışan faşist biçimi iktidar, NATO'cu paşalar, "işçi talepleri-
ni karşılayacak para yok", "bütçe açığı 8 milyar liradan ^{ya arı} fazla" diyor
lar ama, ardı arkası kesilmeyen askeri manevralar^s, arama-taram opera-
yonlar^u, yeni yeni NATO manevraları için milyarlar harcamaya devam
ediyorlar, 12 Ekimde, Türkiye, Amerika, ~~İtalya~~ İngiltere ~~İtalya~~ ve
Yunanistan'ın katıldığı yeni NATO manevralarına başlandı. 15 gün
sürecek olan bu manevraların başlıca amacı, Yunanistan ve Türkiyedeki
askeri rejimlere karşı genişleyen halk direnişine ^{engellemek} ~~gözdeği vermektedir.~~
Öte yandan da Ordu içindeki yurtsever subay ve erleri sindirmektir.
Yabancı basında çıkan bazı istatistiklere göre, Türkiyedeki askeri
rejim, bir yıl ~~içinde~~ yapılan NATO manevraları, askeri tatbikatlar,
arama-tarama operasyonları için 6 milyar lira harcamıştır.

Bu para halkımızın, işçinin, köylünün, dargelirli memur ve esnafın kesesinden çıkmıştır. Amerikan emperyalizminin beslediği faşizm/halkımıza böyle soymaktadır. Bu talana, soyguna, baskı ve teröre son vermek için halkımız, işçisi, köylüsü, komünisti, sosyalisti, Atatürk çüsü, asker ve sivil^{ile} yurtsever aydını, grev^{ve} gösterisiyle direnmektedir.

—...—

BTKP-

Dış haberler:

S.D. Geçtiğimiz hafta içinde dünya kamu oyunun dikkatini çeken olayların başında, Alman Demokratik Cumhuriyetinin Hindistan tarafından tanınması ve bu iki ülke arasında ~~şüphesiz~~ ^{yer aldı} Büyük elçilik seviyesinde diplomatik ilişkilerin kurulması ~~şüphesiz~~ ^{diye} oldu. Bilindiği gibi, bundan bir süre önce Finlandiya da Alman Demokratik Cumhuriyetiyle diplomatik ilişkiler kurmuştu. Böylece, Alman Demokratik Cumhuriyetini resmen tanıyan ve bu ülkeyle diplomatik ilişkiler kuran ülkeleri sayısı 33'e yükseldi.

Dünyanın bir çok ulusları, Alman Demokratik Cumhuriyetinin, bu sosyalist ~~ülkenin~~ ^{Alman devletinin}, dünya barışının sağlanmasında, Avrupada gerginliğin azalması uğrunda ~~şüphesiz~~ ^{izlediği bu} gerçekçi politikayı, barış içinde ~~şüphesiz~~ ^{e dayanan politikayı} yanyana yaşama prensibini ~~arkak~~ ^{görmemezlikten}

Notelim

ler

yakınında

gelemezdi. ~~Ve~~ birçok ülkede demokratik kamu oyu, Alman Demokratik Cumhuriyetinin resmen tanınması uğrunda geniş bir kampanya yürütmektedir. Çeşitli ajanslar, gözlemciler, Alman Demokratik Cumhuriyetinin Bazı İskandinavya ülkeleri ve Avusturya tarafından da ~~yakında~~ tanınacağını bildiriyorlar.

başbakanlık

Haftanın diğer bir önemli olayı da, Federal Almanya hükümeti) ^{Sarı} müsteşarlarından Egon Bar'ın Moskova ziyareti ve bu ziyaret sırasında ~~Bar'ın~~ Sovyetler Birliği Komünist Partisi ~~Genel~~ sekreteri Brejnef ve dış işleri ^{bakanı} Gromikoy'a yaptığı temaslarda oldu. Resmen bildirildiğine göre bu temaslarda Federal Almanya ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi, ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi imkanları ve bazı uluslararası konular ele alınmıştır. Bilindiği gibi Federal Almanya ile Sovyetler Birliği arasında geçen yıl imzalanan seldirmazlık anlaşmasından sonra iki ülke arasındaki

ilişkiler olumlu bir gelişme yoluna girmişti. Egon Bar'ın Moskova ziyareti bu ilişkilerin geliştirilmesi ve Avrupada gerginliğin azaltılması yolunda atılan yeni bir adım olarak nitelendiriliyor.

Viyetnam sorunun barışçı yollardan çözülmesi için, gerek Güney Viyetnam Geçici Devrimci hükümetinin, gerekse Demokratik Viyetnam Cumhuriyetinin somut teklifleri, dünya kamu oyu tarafından olumlu olarak karşılanmaktadır. Viyetnam harbini hala sürdüren Vaşington idaresi, kamu oyunun ve Amerikan halkının harbe derhal son verilmesi yolunda ki sert direnişi karşısında, Paris barış görüşmelerine katılmaya mecbur oldu. Çarşamba günü Pariste, Demokratik Viyetnam Cumhuriyeti temsilcisi Le Duk To ile Nikson'un özel danışmanı Kisinjer arasında bir görüşme daha yapıldı.

Görüşmeler devam ederken amerikan ağır bombardıman uçakları Demokratik Viyetnamın çeşitli bölgelerini, özellikle başkent Hanoy

ve Hayfon'u barbarca bombaladılar. Birçok konut, okul, hastane, köprü ve baraj büyük ölçüde hasar gördü. Yüze ^{uzak} yakın insan amerikan bombalarından öldü. Demokratik Viyetnam Cumhuriyeti bu yeni barbrarlı şiddetle protesto etti ve "amerikan bombardımanlarının devam etmesi görüşmeleri olumsuz yönde etkilemektedir" dedi.

Geçtiğimiz hafta içinde kapitalist ülkelerin işçi sınıfı, tekellerin baskısına, burjuva hükümetlerin işçi düşmanı tedbirlerine, hayat pahalılığına, işsizliğe karşı çetin bir savaş yürüttüler. İngilteredeki tutucu Hiyt hükümetinin, işçi ücretlerini dondurma teşebbüsleri bütün emekçi yığınları tarafından sert tepkilerle karşılandı. Londra, Liverpool ve diğer büyük işçi merkezlerinde yapılan yığinsal gösterilerle, Hiyt hikümetinin, güya enflasyonu önlemek için işçi ücretlerini dondurma kararı şiddetle protesto edildi.

İtalyan emekçileriinin, sosyal ve ekonomik isteklerle ilgili

direnişleri yığmsal bir biçimde devam ediyor. 300 bin kimya işçisiyle, demir-çelik işleme sanayî kollarında çalışan yarım milyona yakın emekçi, ücret zammı ve çalışma şartlarının iyileştirilmesi, sosyal hakların genişletilmesi uğrunda eyleme geçtiler.

Belçika'da da birçok fabrikada grev^{lar} yapılıyor. Ülkenin önemli tesislerinden biri olan "Roter Pirav"da işçiler, bir sendika yöneticisinin işten atılması ve tutuklanmasını greve geçmek suretiyle protesto etmektedirler. Ülkenin öteki ~~\$\$\$~~^{ler sendikaları} büyük işletmelerinde de binlerce işçi, ücretlerin arttırılması ve yeni sosyal hakların sağlanması için direnmektedirler.

— . . . —

TKP'ye

11, Ekim 1972 (T.)

Radıomıza gelen mektuplar

S.D. bugün Federal Almanyanın Manhaym şehrinde çalışan bir dinleyicimizin 3. sorusuna cevap veriyoruz. Dinleyicimizin sorusu aynen şöyle:

Güzel yurdumuz Türkiyeyi soyup soğana çevrenlerin bir öcü olarak göstermeye yeltendikleri Sibiryadaki gelişmeler ve ora halkının yaşamı hakkında bilginizi rica ediyorum.

S. Dinleyicilerimiz, bu soru o kadar ilginç ve o kadar geniş ki, Sibirya gibi bir bölgenin 50 yıllık gelişmesini ve ora halklarının yaşamışını bir konuşma ~~çerçevesine~~ ^{sığdırmak} çerçevesine ~~sığdırılmak~~ mümkün değildir. Diyim yerindeyse, en yeni elektronik cihazları bile bu sorunu bir konuşma süresince özetliyecek durumda değildir.

Buna rağmen en kestirme yoldan cevap vermeye çalışacağız. [Yerli halkların dilinde "Sibirya" uyuşan toprak demekti ve Sibirya ya gl-den yol Moskova'nın " Coşkunlar " adı verilen sokaklarından başlamaktadır. Bunun sebebi de şudur: Büyük Ekim Devriminin XX ilk yıl-larında Sibirya'ya gelişmeye giden Sovyet gençleri hep bu sokakta top-lanır, buradan yola çıkarlardı. Öyleyse biz de, hep birliktelikte buradan) bir Sibirya gezisi yapalım.

Ural dağıların aşar aşmaz 17. asırda yaşamış olan ünlü rus bilim adamı, büyük fizikçi Mihail Lomonosof'un geleceğini önceden hayal ettiği o zamanların ve çok daha sonraların gergekten uyuşan toprağı olan Sibirya başlar. Ömen şehri Ural dağılarından sonra ilk Sibirya şehir-lerinden biridir. Bu şehir Çarlık Rusya devrinde korkunç zindanlar-lyle ve da bir de harp okuluyla tanınan bir şehirdir.

Şehirde/ hapisteki binlerce mahkûm hariç/ olup olacağı birkaç bin insan yaşıyordu. Şimdi bu eski harp okuluyla/ tüyler ürpeticî hapis-hane / Tümen şehrinin geçmişteki tarihini anlatan birer müze/ dirler. Sovyet iktidarı döneminde Sibiryanın en büyük şehirlerinden biri haline gelen Tümen/ dolaylarındaki tabii gaz ve petrol potensiyel bakımından dünyada birinci yeri almaktadır. Tümen ~~başlangıç noktası~~ → bölgesinden başlayan petrol ve tabii gaz boru hatları/ binlerce kilometreyi aşarak yakında Moskova ve Leningrat şehirlerine/ muazzam ölçüde tabii gaz ve petrol iletecektir. Ayrıca İtalya ile Sovyetler Birliği arasında yapılan bir anlaşma/ ~~göre~~ göre/ bu bölgeden/ yine borular vastası ile, İtalya ^{ya} gaz ve petrol akıtılacaktır. Japonya ise/ Sibiryadan ve bu arada Tümen bölgesinden Japonya adalarında ~~da~~ tabii gaz ve petrol iletilmesini istemektedir.

Tümen şehrinden sonra yolumuz Sibiryanın en büyük şehri olan Omska uğtamaktadır.

Vaktiyle Sibiryada araştırmalar yapan Amerikalı Bilim adamı Djorj Kenen/ Omsk şehri için şunları yazmıştı:" Omsk 30 bin kişilik bir şehirdir. Burada en büyük bina harp okulu, en güzel bina da polis karakoludur. Şehirde halkın % 50 si askeri uniforma taşımaktadır. Omskte bir tek gazete ve kütüphane yoktur. Sürgünler şehri diye tanınan bu şehirde evler mağarlara benzemektedir."

Bugünkü Omsk şehrinde 700 bin insan yaşamakta ve nüfus her gün artmaktadır. Şehirde birkaç gazete çıkmakta/ Omskun Bilim araştırma enstitüleri/ tiyatroları/ göklere meydan okuyan gökdelenleri/ şehri ilk defa görenlerde unutulmaz izlenimler bırakmaktadır. Bilim adamlarının son araştırmaları Sibiryanın

ve özellikle Omsk bölgesinin yalnız bir petrol ve gaz okyanusu üzerinde değil, gelecekte bu toprakları subtropik iklim bölgesi haline getirebilecek sıcak denizler üzerinde bulunmaktadır. Omsk şehri üretim araçları üreten fabrikalar, elektronik cihazlar fabrikaları ve petrol sanayiinde kullanılan makinalar üretimi bakımından dünyaca tanınmış şehirlerden biridir. Omsk yakınlarında akan İrtiş Nehri üzerinde kurulan ve çalışmaya açılan baraj ve elektrik santralleri ise bütün Sibiryaya enerji sağlamaktadır.

S.D. Sibiryayı gezen dünya çapındaki baraj uzmanları, Krasnoyarsk elektrik santraline hayran olmaktadır. Dünyanın en ~~monumental~~ birine sahip büyük barajlarından olan Krasnoyarsk elektrik santrali bir yılda Türkiye büyüklüğünde bir ülkenin elektrik enerjisi ihtiyaçlarının iki katından ~~iki katından~~ fazlasını üretmektedir. Bunun için-

dir ki, Türkiyeyi en geri kalmış ülkelerden bir haline getirenler topraklarımıza Amerikan ve NATO üslerini yerleştirenler, Sovyetler Birliğinde tüm insanların elde ettikleri başarıları Türk halkında gizlemekte, Sibiryayı öcü gibi göstermektedirler.

S.D. Sovyetler Birliği Komünist Partisi ve Sovyet hükümeti, doğu bölgelerinin ve özellikle Sibiryanın gelişmesi için eşi görülmemiş çahalar harcamaktadır. Örneğin, yalnız 9. 5 yıllık ~~ma~~ plan döneminde, yani 1971 - 1975 yılları arasında ^{bu bölgelere} 200 milyar rubleye yakın yatırım~~la~~ yapılacaktır. Bütün Sovyetler Birliğinde 9. 5 yıllık plan döneminde 500 milyar ruble yatırım yapılacağına göre, yalnız Sibiryaya yapılan yatırımlar tüm Sovyet ekonomisine yapılan yatırımların üçte biri oranındadır. Bu yatırımlar Sibiryada genellikle petrol ve tabii gaz sanayi kollarına, elektrik enerjisi üretimine, aliminyum sanayiine ve mesken kuruculuğuna

ayrılmıştır. Bu sayede 1975 yılı sonlarında Sibiryada gaz, petrol ve elektrik üretimi hemen hemen iki misli artacaktır. Ayrıca 9. beşyillik plan döneminde/ yeni yeni sanayi bölgeleri kurulacak ve işletmeye açılacaklardır.

Sibiryada elde edilen Bu başarılar/ Sovyetler Birliği Komünist Partisinin/ Sovyet Hükümetinin/ Marksizm- Leninizm ve proleterya enternasyonalizmi açısından yürüttüğü politikanın en büyük meyvalarıdır. Sibiryanın gelişmesinde elde edilen dev başarılarda yerli halkların olduğu gibi, tüm Sovyetler Birliği- nin, yani bütün sovyet halkının omuz omuza çalışmalarının taşıdığı büyük önem Sovyetler Birliği Komünist Partisinin 24. Kongresinde somut bir şekilde belirtilmiştir.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinin 50. kuruluş yıldönümü arifesinde ~~ülkemin~~ ülkede her alanda yeni yeni

yeni başarılar elde edilmektedir. Sovyet halkı bu bayramı kutlamaya büyük bir coşkunlukla hazırlanmaktadır.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI